

**Gáivuona suohkan/
Kåfjord kommune**

Kultur- og kirkedep.

04. MAI 2007

2006/6573-252

Kultur- og kirke departementet
Postboks 8030 Dep

0030 OSLO

Vår ref.
07/00365-005/EV

Arkivkode
C60

Deres ref.

Dato
02.05.2007

HØRING - BIBLIOTEKREFORM 2014

Kommunestyret behandlet i møte 23.04.2007 sak 0037/07.

Følgende vedtak ble fattet:

1. Kåfjord kommune slutter seg til innholdet i fremlagt høringsdokument angående Bibliotekreform 2014.

Med hilsen

Emma Vik
avd. leder

Vedlegg: Særutskrift av saken m/vedlegg

Kopi til:
Nordreisa bibliotek, 9156 Storslett
Kvænangen bibliotek, 9161 Burfjord
Storfjord bibliotek, 9046 Oteren
Kåfjord bibliotek, her
Kulturkonsulent Gerd Steinnes Nilsen

HØRING - BIBLIOTEKREFORM 2014

Saksbehandler: Gerd Steinnes Nilsen
Arkivsaksnr.: 07/00365
Saksnr.: Utvalg:
0019/07 Hovedutvalg for drift og utvikling
0037/07 Kommunestyret

Arkiv: C60

Møtedato:
19.04.2007
23.04.2007

Henvisning til lovverk:

Bilag:

Høringsuttalelse

I mappe til møtet:

1. "Bibliotekreform 2014"
2. Vedtak fra Troms fylkeskommune

Saksutredning:

ABM –utvikling har lagt fram en Bibliotekutredning med tittelen "Bibliotekreform 2014" og hvor høringsfristen er satt til 1. mai 2007.

Biblioteksjefene i regionen har hatt saken oppe på et felles møte, og er kommet fram til at Kvænangen, Nordreisa, Storfjord og Kåfjord har en fellesuttalelse. Skjervøy og Lyngen ønsker å lage et eget høringsdokument.

Framlagt dokument er skrevet av biblioteksjefen i Nordreisa i samarbeid med biblioteksjefene i de tilsluttende kommuner.

Troms fylkeskommune har behandlet høringsuttalelsen i politisk fora og som i grove trekk gjenspeiler det som kommer fram i uttalelsen som legges fram til behandling her.

Dersom Reformen 2014 blir vedtatt slik den er framlagt vil den få størst betydning for små kommuner som også vil bli tapere i fremtiden med et dårligere bibliotektilbud til innbyggerne. Derfor er det viktig å få et politisk vedtak i kommunen hvor det klart fremkommer at en vil ta vare på og videreutvikle den oppbyggingen og satsningen som har vært på bibliotekområdet i kommunen, samt satse på å utvide og forankre det regionale biblioteksamarbeidet.

Rådmannens innstilling:

1. Kåfjord kommune slutter seg til innholdet i fremlagt høringsdokument angående Bibliotekreform 2014.

Utvalg: Hovedutvalg for drift og utvikling
Møtedato: 19.04.2007
Sak: PS 0019/07
Resultat: Innstilling vedtatt

Behandling i utvalget:

Rådmannens forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Kåfjord kommune slutter seg til innholdet i fremlagt høringsdokument angående Bibliotekreform 2014.

Utvalg: Kommunestyret
Møtedato: 23.04.2007
Sak: PS 0037/07
Resultat: Innstilling vedtatt

Behandling i utvalget:

Hovedutvalgets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Kåfjord kommune slutter seg til innholdet i fremlagt høringsdokument angående Bibliotekreform 2014.

Rett utskrift bekreftes.

Kåfjord kommune, servicekontoret
9146 Olderdalen. 30.04.07.

Emma Vik
Avd. leder

Melding til:
Kultur- og kirke departementet, postboks 8030 Dep, 0030 Oslo (m/vedlegg)

Kopi:
Nordreisa bibliotek, 9151 Storslett
Kvænangen bibliotek, 9161 Burfjord
Storfjord bibliotek, 9046 Oteren
Kåfjord bibliotek, her
Kulturkonsulent Gerd Steinnes Nilsen

Høringsuttalelse til "Bibliotekreform 2014" – felles uttalelse for Kvænangen, Nordreisa, Kåfjord og Storfjord kommuner

1. Generelle kommentarer

Kommunene i Nord-Troms er glad for at utredningen "Bibliotekreform 2014" endelig foreligger. Her presenteres mange visjoner for biblioteksektoren. Satsningen på et nytt felles "Norgesbibliotek" ser vi som viktig. Det er en nyvinning at man ser hele biblioteksektoren under ett, og ikke som atskilte enheter.

Vi ser en svakhet i utredningen. Det har ikke vært noen representant fra folkebiblioteksektoren i Referansegruppen, som står bak utredningen "Bibliotekreform 2014". Dette mener vi gjenspeiler seg i utredningen, fordi det fremkommer påstander om folkebibliotek som ikke er reelle. Dette gjelder spesielt de minste folkebibliotekene. På noen områder mener vi "kartet" i utredningen ikke stemmer med virkeligheten i biblioteklandskapet.

2. Kommentarer til de enkelte forslagene

Målområde 1: Innhold og tjenester i Norgesbiblioteket

Tiltak 1.4 Videreutvikle biblioteket som læringsarena og læringsressurs

Mange folkebibliotek, spesielt folkebibliotek i distriktene, har dette som satsningsområde. Det kommer lite fram i utredningen om det arbeidet de lokale folkebibliotekene yter til studenter ved desentraliserte studier. Flere og flere små folkebibliotek legger tjenester til rette for denne viktige brukergruppa.

Det er flott at utredningen legger opp til å etablere fast samarbeid mellom bibliotekmyndighetene og utdanningsmyndighetene på nasjonalt nivå.

Tiltak 1.5 Videreutvikle kultur- og litteraturformidlingen i bibliotekene

Det er fint at utredningen legger opp til å styrke og utvide de offentlige innkjøpsordningene, men vi savner en satsning på samisk litteratur. Tidligere var det en egen samisk innkjøpsordning. Vi ønsker at egen samisk innkjøpsordning blir tatt med når man skal utvide innkjøpsordningene.

I tillegg ønsker vi en ekstra satsning på oversettelser til samisk, spesielt barnelitteratur. Samisk er et lite språkområde og det utgis få bøker i året. For å styrke samisk språk er det viktig at det finnes et godt og bredt tilbud av bøker på samisk.

Tiltak 1.6 Styrke bibliotekene som bidragsyttere til inkludering, integrering og kulturelt mangfold

Her føler vi at utredningen kun omtaler bibliotektilbud til innvandrere. Kulturelt mangfold i Norge omfatter også urfolk og nasjonale minoriteter og disse nevnes nesten ikke i utredningen. I våre områder tenker vi spesielt på samer og kvener. Samisk er et offisielt språk i Norge, likestilt med norsk. I tillegg vil vi understreke at kvensk er et eget språk, ikke en finsk dialekt. Det er viktig at utredningen gjenspeiler dette.

Vi mener samisk spesialbibliotekjeneste må styrkes slik at det kan fungere som en nasjonal ressurs. Videre må finsk bibliotekjeneste i Vadsø opprettholdes og videreutvikles til også å

omfatte kvensk. Det tilskuddet som ytes til finsk bibliotekstjeneste i dag må økes slik at det også omfatter innkjøp av kvensk litteratur. Norsk-Russisk bibliotekstjeneste i Kirkenes må også opprettholdes og videreutvikles.

Disse flerkulturelle bibliotekstjenestene er viktige ressurser for bibliotekene i nordområdene.

Målområde 2: Norgesbiblioteket – struktur og organisering

Tiltak 2.1 Styrke og utvikle de organisatoriske enhetene i Norgesbiblioteket

Vi anbefaler ikke at mindre folkebibliotekskal konsolideres i større enheter med minimum 6-8 årsverk.

Folkebibliotek i små kommuner er små enheter som er avhengig av god forankring i egen kommune – både administrativt og politisk. Løfter man bibliotekvirksomheten ut av den kommunale virksomheten til et eget konsolidert bibliotek er vi redd for at forankringen i den enkelte kommune forsvinner. Folkebibliotek er en lovpålagt oppgave, men likevel en sårbar tjeneste i en del kommuner. Det å være ”synlig” i den enkelte kommune er viktig for å unngå at man blir utsatt for nedskjæringer.

I Nord-Troms vil en konsolidering av bibliotekene antakelig føre til at seks kommuner får ett felles bibliotek som til sammen vil utgjøre ca 9,5 årsverk. Avstandene i regionen er store – fra kommunesenteret Burfjord i Kvænangen til kommunesenteret Hatteng i Storfjord er det ca 220 km.

Vi føler ikke at en konsolidering av bibliotekene i Nord-Troms vil etablere en sterkere og mer kompetent bibliotekstjeneste i Nord-Troms. Én felles konsolidert biblioteksjef med et godt utbygd hovedbibliotek i en kommune og forhåpentligvis en filial i hver av de fem andre kommunene mener vi ikke vil heve kvaliteten. Den konsoliderte biblioteksjefen vil måtte bruke mye tid på å administrere bibliotekene. Mye ressurser vil gå med til reisevirksomhet, koordinering og personelhåndtering. I tillegg vil én biblioteksjef ha ansvar for å bygge nettverk med seks ulike kommuneadministrasjoner og -politikere. I praksis mener vi derfor en konsolidering vil bli en utarming av tjenesten.

Vi mener i stedet det er viktig at små bibliotek etablerer forpliktende regionalt samarbeid som forankres i interkommunale planer o.l. Slike regionale samarbeid trenger en koordinator som utelukkende kan jobbe med koordinering, kompetanseheving og utviklingsarbeid – i samarbeid med bibliotekene i regionen. Slike løsninger mener vi kan styrke bibliotekene slik at de fremstår som tidsmessige og kompetente.

I stedet for én felles konsolidert biblioteksjef er det viktigere at alle kommuner har fagutdannet biblioteksjef i 100% stilling. Dette fordi det skal finnes bibliotekarkompetanse i alle norske kommuner, i stedet for at en evt. konsolidert biblioteksjef i en region blir eneste ansatt med bibliotekarkompetanse. En biblioteksjefstilling bør minimum være 100% stilling for å sikre at det blir nok ressurser til å drive utviklingsarbeid.

Utredningen fastslår at det er viktig med tilgjengelige bibliotek. Et tilgjengelig bibliotek må ha gode åpningstider. Dette henger igjen sammen med tilstrekkelig stillingsressurser. Et bra konsolidert hovedbibliotek i nabokommunen, er ikke et alternativ for innbyggere i en liten kommune når avstandene er store og offentlig transport er mangelfullt utbygd. I praksis vil det føre til en lite tilgjengelig tjeneste for de minst mobile i lokalsamfunnet: Barn, unge, eldre og funksjonshemmede. Folkebibliotekene er et lavterskeltilbud, og må være der brukerne er.

Tiltak 2.2 Videreutvikle det fysiske bibliotek

Det er viktig at bibliotekene framstår som attraktive møteplasser. Det er derfor fint at man legger opp til et eget investeringsprogram for biblioteklokaler. Et slikt investeringsprogram må gjelde for alle bibliotek, ikke bare de konsoliderte.

Tiltak 2.3 Utvikle et brukerorientert og samarbeidende Norgesbibliotek

Vi mener det er viktig at utredningen går inn for å endre bibliotekloven slik at den skal gjelde for alle typer bibliotek – dette for å sikre ett felles nettverk bibliotekene imellom. Videre støtter vi styrking av skolebibliotekene.

Målområde 3: Norgesbiblioteket – kompetanse og forskning

Tiltak 3.1 Fornye den samlede kompetansen i biblioteksektoren

Et kompetanseutviklingsprogram for Norgesbiblioteket må omfatte alle typer bibliotek – ikke bare de konsoliderte. Formålet med en kompetanseutviklingsplan for Norgesbiblioteket må være å gi alle brukerne bedre bibliotekstjenester – så den må derfor omfatte alle typer bibliotek.

Vi ser i utredningen at man mener det er viktig å ha større bredde og dybde i den faglige kompetansen. Spesielt nevnes at det flere bør stimuleres til å ta masterutdanning. Vi mener at bredde og dybde i kompetansen ikke bare ivaretas av at ansatte tar masterutdanning. Skal man ha god bredde og dybde er det viktig med ulike utdanninger og kurs i tillegg til masterutdanning.

Videre mener vi det er viktig å få til flere ulike desentraliserte utdanninger for ansatte i bibliotek uten bibliotekfaglig utdanning.

3.2 Støtte faglig utvikling og kunnskapsdeling på tvers av og innenfor de ulike bibliotekfaglige områdene, og som ABM-samarbeid

Det er viktig arbeid, men vi mener dette bør ses i sammenheng med kompetanseutvikling for Norgesbiblioteket. Det er viktig å etablere nettverksgrupper, både på nasjonalt og regionalt nivå. Vi mener gode nettverk bygges gjennom samhandling og felles oppgaver. For eksempel kan dette gjøres ved felles kompetanseheving for ulike bibliotektyper i en region (folke-, skole-, høyskole- og universitetsbibliotek). Ved et slikt opplegg blir man kjent, har felles utviklingsoppgaver og etablerer gode nettverk.

3. Andre kommentarer

Vi ønsker her å beskrive det regionale biblioteksamarbeidet i Nord-Troms, fordi vi føler den type samarbeid fungerer bedre enn et felles konsolidert bibliotek her i regionen.

I 2004 etablerte de seks Nord-Troms kommunene regionalt biblioteksamarbeid. Tidlig i denne fasen ble bibliotekene trukket inn i Nord-Troms Regionråds prosjekt *Nord-Troms studiesenter*. Bibliotekene utarbeidet – i samråd med Nord-Troms Regionråd – en plan for opprusting av alle folkebibliotekene til å bli gode læringsarenaer. Planen omfattet bl.a.:

- Lokalenes tilgjengelighet – som åpningstider, innredning, grupperom, osv...
- Felles standard for tjenester til studenter
- Minimum teknisk utstyr (eks. trådløst nettverk, pc'er, skriver, faks, osv...)
- Innkjøp av pensumlitteratur

Alle kommuner i regionen har rustet opp sine folkebibliotek for minimum kr 50.000. Alle bibliotekansatte i regionen har gjennomført felles kompetanseheving – for å bedre kompetansen og sikre best mulig kvalitet på tjenestene til studenter, uavhengig av hvor studenten bor i regionen.

Etter hvert har det regionale biblioteksamarbeidet utviklet seg. Kåfjord kommune eier og driver egen bokbuss, som nå også har faste kjøreruter i to andre kommuner. Videre utvidelse er under arbeid. Bibliotekene vurderer også å slå sammen bibliotekskatalogene i felles database.

Bibliotekene i Nord-Troms ønsker å utvide og forankre det regionale biblioteksamarbeidet som eksisterer i dag gjennom en felles bibliotekplan. I dette regionale samarbeidet er alle bibliotek/kommuner likeverdige deltakere. Et eventuelt konsolidert bibliotek føler vi ikke vil videreføre de positive erfaringene vi har med dagens ordning.